

Mozek a vnitřní svět aneb Průvodce po mozku pro začátečníky

Mozek a vnitřní svět je název nové knihy odborníků Marka Solmse a Olivera Turnbulla. Ukáže čtenářům, jak spolu souvisejí mysl a mozek, že psychoanalýza stojí na neurologických základech a že poznatků obou oborů se dá úspěšně využít pro nové porozumění duševnímu zdraví. Knižní poznávací cestu po nových neurovědních objevech mohou podniknout nejen psychologové či neurologové, ale díky srozumitelnému a čtivému stylu autorů i čtenáři-laici.

Vnitřní svět člověka a mysl byly v minulosti doménou psychoanalýzy a stály na okraji vědeckého zájmu. Dlouho se zdálo, jako by subjektivní stavy jako vědomí, emoce či snění nepředstavovaly seriózní témata pro výzkum mozku. Vztah mezi psychoanalýzou a neuropsychologií stěží existoval. V současnosti se však situace změnila. Nová generace odborníků ve svých výzkumech ukazuje, že **psychoanalýza je založena na zdravých neurologických základech.**

Patří k nim i Mark Solms a Oliver Turnbull. Ve své knize ***Mozek a vnitřní svět*** provázejí čtenáře-laika úžasným světem mozku a jeho funkcí a ukazují, jak **mysl a mozek spolu souvisejí**. Dokážou se přitom pohybovat nejen po povrchu mysli (v oblastech, jako je vnímání, paměť, jazyk, myšlení, emoce atd.), ale sestoupit i do jejích hlubin a zkoumat nevědomí, přenos, odpor, vše, co je, či není vyřčeno, co je vyjevené, či skryté, apod. „*Jádro této knihy mělo za cíl ukázat, že dnes již existuje podstatná suma neurobiologických vědomostí, jež se dotýkají mnoha otázek, o něž se psychoanalytici tradičně zajímají,*“ vysvětlují autoři.

První kapitola je uvedena jako „**Průvodce po mozku pro začátečníky**“. Tím je dáno celé pojetí knihy – text je psán tak, aby ho zvládl i neoborník. Autoři vycházejí z otázky, co přesně je mysl. Popisují základní emoční mechanismy mozku a čtenář se dozví, že lidé sdílejí mnohé své nezákladnější potřeby a obavy s jinými, „nižšími“ živočichy. Kapitola o paměti ukazuje, jak se tyto zděděné mechanismy v průběhu vývoje proměňují a individualizují a jak se osobní zkušenost člověka organizuje do předem daných kategorií poznání a chování (vědomých i nevědomých), jež formují každodenní život.

V souvislosti s psychoanalýzou nemůže chybět pojednání o snech. A jako protipól je tu také téma dědičnost vs. prostředí. Do jaké míry je životní dráha člověka předem určována geny? A co rozdíly mezi levou a pravou hemisférou? Čtenář bude například vyveden z omylu, že pravá mozková polokoule je sídlem freudovského „nevědomí“. Celou knihou a hlavně jejím závěrem prochází otázka: Co je to vlastní „já“ v neurobiologických pojmech? A co asi v neurobiologických pojmech dělají psychoterapeuti, když léčí narušené „já“?

Mozek a vnitřní svět představuje rodící se mezivědní **obor neuro-psychoanalýzy**, jenž se pokouší vybudovat „nový intelektuální rámec pro psychiatrii“ v 21. století. Přitom je zjevné, že neuro-psychoanalýza zůstává pevně zakotvena v prokazatelných a prověřitelných faktech. Dokladem toho jsou prozkoumané klinické případy, jejichž popisy knize dodávají na čtivosti.

Knihu vysoce ocenil a předmluvou doprovodil známý britský neurolog Oliver Sacks: „*Solms a jeho spolupracovníci se vrhli do úchvatného, odhodlaného, svědomitého podniku, aby se pokusili novým způsobem odpovědět na tu nejstarší otázku vůbec – po záhadném vztahu mezi tělem a duší.*“

Anotace knihy *Mozek a vnitřní svět*:

Vnitřní svět a mysl byly v minulosti doménou psychoanalýzy a nepředstavovaly seriózní témata pro výzkum mozku. Tato situace na poli neurovědy se v posledních letech změnila. Autoři, renomovaní

odborníci Mark Solms a Oliver Turnbull, nabízejí ve své knize čtenářům-laikům fascinující poznávací cestu po nových neurovědních objevech. Ukazují, jak lze pomocí starých psychoanalytických konceptů dojít k novému porozumění lidské subjektivní zkušenosti, duševnímu zdraví a duševní nemoci. Autoři mapují oblasti jako emoce, motivace, paměť, fantazie, sny či halucinace, ukazují, co dělá psychoterapie ve svém léčebném přístupu k duševnímu onemocnění, a co vše se musí stát, aby byl tento přístup úspěšný.

Více o [knize](#) *Mozek a vnitřní svět* včetně stažení obálky v tiskové kvalitě.

O autorech:

Mark Solms je neuropsycholog a psychoanalytik. Ve své vědecké práci propojuje poznatky z klinické psychoanalýzy se znalostmi neurologických věd o anatomické struktuře a fungování mozku. Svoji práci vysvětluje také ve [videorozhovoru](#).

Oliver Turnbull je neuropsycholog. Zabývá se především zrakově-prostorovým vnímáním a rolí emocí při rozhodování a učení.

Ukázka z knihy:

Kolik duševního života je vědomého?

Vědomí je velmi omezenou částí mysli. Například, je-li rozsah vědomí uvažován jako množství informace, které dokážeme „podržet v hlavě“ v libovolném časovém okamžiku, pak možná čtenáře překvapí, že vědomí je omezeno pouze na sedm jednotek informace. Není náhodou, že většina telefonních čísel má zhruba sedm číslic! Zdá se, že zrakově-prostorové informace (neboli informace o „umístění“) udržujeme v hlavě podobně, avšak tento aspekt vědomí je ještě omezenější: většina lidí dokáže udržet v hlavě v jednom okamžiku pouze asi čtyři jednotky zrakově-prostorové informace.

Jiný způsob, jak odhadnout „velikost“ vědomí, je změřit míru jeho vlivu na naše chování: Jaká část našeho jednání je určována vědomě? 95 % našeho jednání je určováno nevědomě. Tento způsob měření vědomí tudíž naznačuje, že vědomí vysvětluje pouhých 5 % našeho chování.

Takže bez ohledu na to, jak se vědomí měří, se kognitivní vědci hlavního proudu dnes shodují s Freudem v této věci: vědomí se spojuje pouze s velmi malou částí našeho duševního života. Kde tedy se toto vědomí v mozku vytváří? A jak se připojuje k duševním procesům? A proč?

Kontakt pro novináře:

Ing. Romana Bařtipánová
nakladatelství Portál

e-mail: bartipanova@portal.cz
tel.: 283 028 502, 724 635 667
adresa: Klapkova 2, 182 00 Praha 8
www.portal.cz